

Strategie Activerende werkvormen en blended learning FGw

11 april 2017

Algemene informatie	
Faculteit	Faculteit der Geesteswetenschappen
Decaan	Prof. dr. F.P. Weerman
Contactpersoon	Y. Spoelder
Telefoonnummer contactpersoon	06-25687242
E-mailadres contactpersoon	j.spoelder@uva.nl

Versiebeheer

Versie	Datum	Status	Auteur	Opmerkingen
0.1	03-3-2017	concept	YS	Eerste opzet o.b.v. input van studenten, FSR, facultaire werkgroep blended learning, beleidsmedewerkers en ICTO-adviseurs
0.2	11-3-2017	concept	YS	Wijzigingen o.b.v. bespreking met decaan, onderwijsdirecteuren, FSR, facultaire werkgroep blended learning, en hoofd onderwijsbeleid
0.3	19-3-2017	concept	YS	Aanvullingen plan van aanpak
0.4	22-3-2017	concept	YS	Aanscherping plan van aanpak, begroting en bijlage
0.5	23-3-2017	concept	YS	Verwerking commentaar van onderwijsdirecteuren, hoofd onderwijsbeleid en beleidsmedewerker onderwijs
0.6	10-4-2017	concept	YS	Verwerking commentaar van FSR en opleidingscommissies
1.0	11-4-2017	definitief	YS	

Voorwoord: Over deze strategie

De UvA heeft kwaliteit van onderwijs hoog in het vaandel staan en is van mening dat ook blended learning hieraan kan bijdragen. In opdracht van de rector heeft de universitaire stuurgroep van het Centre for Innovation in Learning and Teaching (CILT) een plan van aanpak geschreven waarin zij aangeeft hoe blended learning kan bijdragen aan aantrekkelijk en succesvol onderwijs. Onderdeel van dat plan van aanpak is het schrijven van een strategie blended learning per faculteit. In een dergelijk document kan elke faculteit beschrijven op welke wijze blended learning bij zou moeten dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

In de Faculteit der Geesteswetenschappen (FGw) hebben de decaan en de onderwijsdirecteuren van het College of Humanities (COH) en de Graduate School of Humanities (GSH) hun visie, ambities en plan van aanpak verwoord in een facultaire strategie. Zij hebben hierbij input gevraagd en inhoudelijk afstemming gezocht met de facultaire studentenraad (FSR) en de leden van de facultaire werkgroep blended learning. Daarnaast heeft het team ICT in het onderwijs van FGw input geleverd. De hieruit voortgekomen strategie die in onderstaande tekst voorligt wordt vanaf half maart ter informatie voorgelegd aan de opleidingscommissies en de ondernemingsraad en FSR en de raden van het CoH en de GSH.

Achtereenvolgens beschrijven we hieronder kort de facultaire visie op blended learning; de context waarin de strategie blended learning wordt opgesteld; de huidige ervaringen met blended learning en activerende werkvormen en de ambities voor de toekomst; de huidige inrichting van de ondersteuning; en een plan van aanpak voor het realiseren van die ambities en een begroting. Waar mogelijk zijn de ambities in meetbare doelstellingen geformuleerd (KPI's).

1. Inleiding: blended learning t.b.v. diversiteit in werkvormen

Blended learning is geen nieuw concept; al sinds het begin van dit millennium duikt het op in trendrapporten over onderwijs en ICT en als thema op onderwijsdagen en symposia. Sterker nog, er zijn docenten die menen dat ze al decennialang hun onderwijs met blended learning vormgeven. Of deze bewering hard te maken is hangt uiteraard af van de definitie van blended learning. In deze 'Strategie activerende werkvormen en blended learning Faculteit der Geesteswetenschappen' zullen we niet heel lang stil staan bij de discussie over de definitie van blended learning zoals die in de literatuur plaatsvindt, maar baseren we ons op de beschrijving van de stuurgroep van het Centre for Innovation in Learning and Teaching (CILT) zoals vermeld in de notitie *Blend IT & Share IT. Advies van de werkgroep onderwijsinnovatie/blended learning*.

De FGw definieert blended learning als:

“onderwijs waarin leren tijdens contacturen op uitgebalanceerde wijze afgewisseld wordt met online interactie tussen studenten, docenten en de leerstof. De keuze voor een bepaalde combinatie van online en offline werkvormen hangt af van o.a. de aard van de leerdoelen, de behoeften en

wensen van studenten en de expertise, voorkeur en ervaring van de docent. ICT ondersteunt blended learning doordat het tools biedt die bijdragen aan het organiseren van het onderwijsproces, het ontsluiten van content en het faciliteren van online en offline samenwerking. Blended learning biedt docenten de mogelijkheid om onderwijs te ontwerpen met een optimale mix van werkvormen, waarin zijzelf en de studenten het beste tot hun recht komen en het bereiken van de leerdoelen (studiesucces) en de kwaliteit van het onderwijs het uitgangspunt is.”

Blended learning en de inzet van ICT-tools daarbij zijn dus slechts een middel om iets anders te bereiken, namelijk **een grotere variatie aan werkvormen** die qua leerdoelen, doelgroep en inhoud optimaal aansluiten bij de wensen van docent en studenten en invulling geven aan de onderwijsvisie van de faculteit.

Een betere aansluiting tussen leerdoelen en onderwijsvormen in het algemeen en het realiseren van activerende werkvormen in het bijzonder staan dus centraal in de benadering van blended learning van de FGw. Vanuit die optiek is blended learning een verdieping van het huidige onderwijs en zullen online werkvormen altijd naast ‘face to face’ onderwijs bestaan.

Een kleine sondage onder docenten, studenten en ondersteuners van de faculteit waarin zij gevraagd zijn naar de voordelen van de inzet van blended learning laat zien dat zij met name de flexibiliteit die blended learning met zich meebrengt waarderen. De toepassing van blended learning in het onderwijs biedt het ‘beste van twee werelden’. Hieronder volgt een kort overzicht van de meest genoemde voordelen van blended learning.

- Blended learning biedt de mogelijkheid om te variëren met onderwijswerkvormen zodat contactmomenten op een meer activerende, intensievere wijze kunnen worden ingezet.
- Studenten bepalen met blended learning zelf hoe, wanneer en waar zij met de stof bezig zijn.
- Studenten worden door blended learning ook tussen contactmomenten in met de stof geconfronteerd.
- Veel jongeren hebben al een ‘blended leven’ en zien dat zij het face-to-face contact met hun docent en medestudenten kunnen vergemakkelijken en intensiveren door de digitale elementen van blended learning.
- Met blended learning kan er beter worden ingespeeld op situaties waarin een heterogene doelgroep deelneemt aan het onderwijs.
- Studenten met een functiebeperking kunnen voordeel hebben van blended learning omdat het bij kan dragen aan de toegankelijkheid van onderwijs.

Docenten, studenten en ondersteuners van de faculteit noemen desgevraagd ook valkuilen en nadelen van de inzet van blended learning.

- Het aanbieden van blended learning wordt een doel op zich en er is onvoldoende aandacht voor de leerdoelen en het overkoepelende onderwijsontwerp.
- Het ontwikkelen van blended learning kost veel tijd, geld en expertise.
- Blended learning wordt gezien als een manier om werkdruk te verminderen, terwijl dit niet in alle gevallen zo is.

- Niet alle ontwikkelde digitale onderwijscontent is duurzaam genoeg om meerdere jaren achtereen ingezet te worden.
- Studenten zijn niet allemaal even ICT-vaardig en beschikken mogelijk niet allemaal over apparatuur die nodig is om te participeren in blended learning.

Deze uitspraken van de docenten, studenten en ondersteuners van de faculteit ondersteunen het facultaire uitgangspunt dat blended learning niet moet worden ingezet om goedkoper onderwijs te realiseren, maar dat per curriculum en per onderdeel gekeken moet worden welke face-to-face en blended werkvormen het meest geschikt zijn. Het herontwerp van onderwijs en de mogelijke inzet van relevante ICT-tools zullen als gevolg van deze visie de komende jaren extra investeringen vragen.

2. Facultaire visie op onderwijs en blended learning

De Faculteit der Geesteswetenschappen (FGw) van de UvA profileert zich op de website als een brede, geïntegreerde, interdisciplinaire en innovatieve faculteit. Deze brede faculteit herbergt niet alleen een waaier van belangrijke en gevestigde disciplines - zoals vreemde talen, Nederlands, geschiedenis, de kunstwetenschappen, archeologie, religiewetenschappen en wijsbegeerte - maar ook jonge, pionierende vakgebieden - zoals nieuwe media, digital humanities, conservering en restauratie en taal en cognitie. Landelijk profileert de FGw zich met een breed onderwijsaanbod, in de traditie van de klassieke brede universiteit. Tegelijkertijd streeft de FGw naar vernieuwing door vooruitstrevend onderzoek, intensieve samenwerking en interdisciplinariteit. Bovendien richt de faculteit zich op de internationalisering en de uitbreiding van het Engelstalig onderwijs.

Het College of Humanities (CoH) en de Graduate School of Humanities (GSH) hebben de ambities voor het onderwijs voor de komende jaren op hoofdlijnen geformuleerd in het Facultair strategisch plan 2016-2020. Deze ambities richten zich op:

- de verdere verhoging van de kwaliteit van het onderwijs;
- het vergroten van studiesucces en;
- het verhogen van de aantrekkelijkheid en profilerende karakter van de opleidingen van het CoH en de GSH.

Om deze ambities te verwezenlijken worden activiteiten ontplooid die zich onder andere richten op:

- het realiseren van uitdagend onderwijs voor studenten door activerende werkvormen te bieden;
- het zichtbaar koppelen van onderzoek aan onderwijs;
- het aanbrengen van duidelijke leerlijnen op het gebied van academische denk- en schrijfvaardigheden, internationale competenties en arbeidsmarktoriëntatie;
- studenten en docenten samen laten werken aan onderzoeksvragen of relevante vragen uit de maatschappij met studenten, onderzoekers, instellingen of bedrijven uit binnen- en buitenland;
- nieuwe, flexibele vormen van inhoudelijke begeleiding van studenten, bijvoorbeeld het Master-mentormodel;
- het geven van rijke en directe feedback aan studenten;

- het bieden van nieuwe en effectievere vormen van taalverwervingsinstructie;
- diversiteit en toegankelijkheid.

Binnen zowel het CoH als de GSH zijn docenten, studenten, raden van CoH en GSH, OC's, (beleids)ondersteuners en medezeggenschap betrokken bij projecten waarin deze activiteiten worden uitgevoerd. Er wordt met tijdelijke middelen gewerkt aan het uitwerken van nieuwe onderwijsconcepten (o.a. om kleinschalig onderwijs betaalbaar en interessant te houden), aan duurzame curriculumvernieuwingen en aan kennisontwikkeling en -disseminatie. Om optimaal te kunnen profiteren van resultaten van en ervaringen met de activiteiten die momenteel worden uitgevoerd zijn de projecten van het CoH ondergebracht in het *BA-innovatieprogramma*. Vanuit dit programma worden alle projecten die raken aan de thema's docent & deskundigheid, onderwijsinnovatie en curriculumvernieuwing gecoördineerd en vindt afstemming en uitwisseling plaats. De activiteiten die in de GSH worden ontplooid worden door de GSH-raad gecoördineerd.

Uitdagingen bij het verwezenlijken van de ambities van CoH en GSH zijn de beperkte, tijdelijke middelen die beschikbaar zijn voor het concreet uitwerken van de projecten, de noodzaak om de uitkomsten van de projecten daadwerkelijk duurzaam te maken, de behoefte aan expertiseontwikkeling in de faculteit m.b.t. onderwijsinnovatie en nieuwe werkvormen en de beschikbare tijd van docenten om zich hierin te verdiepen.

Daarnaast is de huidige vorm van hoor- en werkcolleges, zelfstudie en toetsing waarmee docenten vertrouwd zijn niet in alle gevallen flexibel genoeg om innovatieve ideeën voor het intensiveren van onderwijs, het aanbieden van onderzoeksintensieve onderwijsvormen of het aanbrengen van leerlijnen door de curricula heen te faciliteren. Aandacht voor innovatieve werkvormen en expertiseontwikkeling van docenten en ondersteuners op het gebied van relevante en nuttige ICT-tools kan bijdragen aan de verwezenlijking van ambities van het CoH en de GSH.

3. Huidige initiatieven op het gebied van activerende werkvormen en blended learning

Binnen elke opleiding zijn er docenten te noemen die succesvol experimenteren met innovatieve, activerende werkvormen en blended learning om zo hun onderwijsontwerp optimaal af te stemmen op de leerdoelen, leeractiviteiten en toetsing van het vak. Deze docenten delen soms wel, maar zeker niet in alle gevallen hun ervaringen en dat is spijtig.

In het voorjaar van 2016 heeft een groep enthousiaste docenten het initiatief genomen om een platform op te richten voor docenten waarop zij kennis en ervaringen kunnen uitwisselen. Dit platform, *Teaching Expertise Network de docenTENkamer*, is een fysieke en virtuele gemeenschap van docenten die elkaar ontmoeten en over hun vak praten. Dit platform stelt docenten in staat om ervaringen uit te wisselen over het ontwerpen en doceren van onderwijs. De inzet van blended learning in hun vakontwerp kan daarbij onderwerp van gesprek zijn. Daarnaast kunnen docenten met een specifieke vraag over blended learning of de inzet van ICT-tools opzoeken welke collega's hier ervaring mee hebben. De site biedt tevens informatie over het thema blended learning en het ontwerpen van onderwijs.

Door de opleidingsdirecteuren van CoH en GSH wordt momenteel nagedacht over een uitgebalanceerde afwisseling van werkvormen door de curricula heen en de inzet van blended learning daarbij. Om opleidingsdirecteuren op deze taak voor te bereiden en om de facultaire visie op blended learning verder te ontwikkelen is in januari 2016 een themabijeenkomst georganiseerd voor opleidingsdirecteuren van het CoH en de GSH waarbij over de definitie, voordelen en valkuilen van blended learning is gesproken. Naar aanleiding van deze bijeenkomst is een werkgroep samengesteld met enkele opleidingsdirecteuren uit CoH en GSH die het thema blended learning de komende tijd verder onder de aandacht zal brengen.

Een veelgehoorde opmerking tijdens de bijeenkomst voor opleidingsdirecteuren was dat docenten uit de opleidingen nog onvoldoende bekend zijn met de mogelijkheden die ICT-tools bieden en met innovatieve werkvormen die met ICT-tools gerealiseerd kunnen worden. Dit heeft geresulteerd in een serie activiteiten:

- de organisatie van een bijeenkomst in juni 2016 waar docenten ervaringen uitwisselden over blended learning en enkele concrete tools konden uitproberen;
- de beschrijving van enkele succesvolle ervaringen van docenten met ICT-tools en de bijzondere werkvormen die zij daarmee konden realiseren¹;
- presentaties door team ICTO bij onder andere een 'community of practice' van FGw-docenten, een stafoverleg bij het Instituut voor Nederlands Taalonderwijs & Taaladvies en bij Neerlandistiek om docenten te informeren over de mogelijkheden van blended learning.

Naast bovengenoemde initiatieven van individuele docenten en de curriculaire aanpak door opleidingsdirecteuren noemen we tot slot ook de programmatische vernieuwing die in het facultaire onderwijs van FGw plaatsvindt. Het gaat hier om concrete projecten die aansluiten op bredere facultaire ontwikkelingen. Deze projecten worden voor wat betreft het bacheloronderwijs gecoördineerd in de vorm van het BA-innovatieprogramma en voor wat betreft het masteronderwijs vanuit de raad van de GSH. Het gaat hier om projecten die worden uitgevoerd bij een of meerdere opleidingen en die of een generieke component hebben of waarvan de expertise die is opgedaan bij de ene opleiding ingezet kan worden bij andere opleidingen².

Enkele relevante projecten om in het kader van blended learning te noemen zijn:

- Blended taalverwerving – docenten taalverwerving ontwerpen cursussen met bestaand (al dan niet open) digitaal materiaal t.b.v. taalvaardigheidsonderwijs dat studenten cursorisch maar ook individueel kunnen volgen;
- Curriculumontwerp van nieuwe opleidingen waarbij blended learning en activerende werkvormen worden meegenomen in het curriculumdesign – de opleidingen uit het Amsterdam Centre for Ancient Studies and Archaeology, Cognition, Language and Communication en Religiewetenschappen integreren activerende werkvormen in hun nieuwe programma;

¹ <http://www.icto.humanities.uva.nl/icto-tools/top-tools/>

² Een volledig overzicht van alle projecten is te vinden op de website van het BA-innovatieprogramma, <http://www.ba-innovatie.humanities.uva.nl>.

- Blended literatuurgeschiedenis – docenten ontwikkelen digitale content om in te kunnen zetten bij diverse onderdelen van de opleiding en dat tevens als remedial materiaal door studenten zelfstandig is te gebruiken;
- Ontwikkelen van digitale toetsen t.b.v. enkele opleidingen – docenten experimenteren met innovatieve vormen van toetsen die digitaal worden ontwikkeld en afgenomen.

Daarnaast zijn er nog twee relevante facultaire projecten die niet direct onder het BA-innovatieprogramma vallen.

- MOOC Beter schrijven (in het kader van de SURF-tender Open en online onderwijs) – docenten ontwikkelen in aanvulling op de bestaande cursus Beter schrijven voor reguliere UvA-studenten een online open cursus die door (toekomstige) studenten van andere instellingen tijd- en plaatsafhankelijk kan worden gevolgd;
- Student Generated Content (in het kader van de UvA Grassrootronde) – een serie projecten die inzicht moeten bieden in de mogelijkheden van werkvormen waarbij studenten zelf als producent van content actief zijn.

4. Huidige inrichting van de ondersteuning

De huidige ondersteuning aan docenten en opleidingsdirecteuren m.b.t. blended learning wordt via:

- Team ICTO-FGw in de vorm van hands-on ondersteuning, functioneel beheer, expertiseontwikkeling, advies over onderwijsontwerp, stimuleren van onderwijsinnovatie en beleidsadvies. Deze ondersteuning wordt geboden door:
 - o een ICTO-adviseur gespecialiseerd in het uitvoeren van innovatieve projecten, digitale leeromgevingen en online feedback (0,8 fte);
 - o een ICTO-adviseur gespecialiseerd in digitaal oefenen en toetsen (0,8 fte);
 - o twee studentassistenten voor functioneel beheer van de digitale leeromgeving (0,8 fte)
 - o een teamleider (0,4 fte);
- het projectteam BA-innovatieprogramma in de vorm van adviezen over nieuw aan te vragen projecten of begeleiding t.b.v. de voortgang van lopende projecten door de beleidsmedewerker onderwijsinnovatie (0,4 fte)
- de docenTENkamer in de vorm van coaching, vraagbaak op het gebied van onderwijs en expertiseuitwisseling met collegadocenten;

Verder komen docenten met blended learning in aanraking via:

- de BKO;
- in de faculteit georganiseerde themabijeenkomsten door de werkgroep Blended learning.

Docenten en studenten treffen informatie over blended learning en ICT-tools en beschrijvingen van good practices aan op:

- de website van team ICTO FGw³;
- de website van het BA-innovatieprogramma⁴;

³ <http://www.icto.humanities.uva.nl>

⁴ <http://www.ba-innovatie.humanities.uva.nl>

- de website van de docenTENkamer⁵.

Docenten kunnen een subsidie of een incentive ontvangen in het kader van:

- het BA-innovatieprogramma;
- de masterherziening van de GSH;
- een project in het kader van een UvA Grassrootsronde;
- een project in het kader van een SURF onderwijsinnovatieronde.

5. Plan van aanpak

De FGw ziet de voordelen van blended learning met name in de mogelijkheden die het docenten biedt om hun onderwijs op flexibele wijze vorm te geven en om activerende werkvormen te realiseren. Met activerende en flexibele, op maat gesneden werkvormen kunnen docenten in hun onderwijs beter aansluiten bij onderzoek, meer inspelen op specifieke wensen van studenten en vragen die voortkomen uit de maatschappij en betere feedback geven aan studenten. Voor de FGw is dit van belang omdat dit concreet bijdraagt aan de ambitie om de kwaliteit van onderwijs verder te verhogen, studiesucces te vergroten en de aantrekkelijkheid en het profilerende karakter van de opleidingen van het CoH en de GSH te verhogen.

Om optimaal te kunnen profiteren van de voordelen van blended learning en passende werkvormen te kunnen ontwerpen voor uitdagend onderwijs, stelt FGw in het plan van aanpak van deze strategie drie categorieën activiteiten voor⁶:

1. expertiseontwikkeling op het gebied van blended learning en activerende werkvormen;
2. kennisdeling met betrekking tot blended learning en activerende werkvormen;
3. onderzoek en evaluatie van onderwijs waarin blended learning en activerende werkvormen worden toegepast.

Per categorie zullen er faciliteiten (personeel, technisch, infrastructureel en financieel) beschikbaar moeten worden gesteld om blended onderwijs succesvol en duurzaam te kunnen implementeren.

Bij de implementatie van de blended learning strategie aan de FGw worden enkele uitgangspunten gehanteerd.

- Blended learning wordt alleen ingezet in die gevallen waar het meerwaarde heeft.
- Blended learning is slechts één van de strategieën voor beter onderwijs.
- De implementatie van een nieuwe digitale leeromgeving (DLO) voor de UvA heeft grote impact op het facultaire onderwijsinnovatie- en ICTO-beleid. De overgang van de huidige naar een nieuwe DLO biedt uiteraard een uitgelezen kans voor herontwerp van onderwijs, maar betekent voor docenten en ondersteunend personeel ook een lastenverzwaring. Daar waar mogelijk wordt ervoor gekozen om de activiteiten in het kader van de implementatie van de nieuwe DLO te laten samenvallen met de uitvoering van de strategie blended learning. Daarnaast wordt structureel gezocht naar koppelingen met de nieuwe DLO als centrale infrastructuur.

⁵ <http://docentenkamer.humanities.uva.nl>

⁶ Zie voor een overzicht van mogelijke activiteiten per categorie de bijlage.

- We investeren in duurzame technieken waardoor opgebouwde kennis door docenten en ondersteuners langdurig toepasbaar blijft.
- Het uitvoeren van de facultaire strategie blended learning wordt projectmatig opgezet.

Projectmatige aanpak

Onderdeel van het plan van aanpak is het voorstel om de uitvoering van de strategie blended learning de komende twee jaar te laten leiden door een projectleider blended learning, ondersteund door een studentassistent. Deze projectleider en de studentassistent kunnen worden ingebed bij Team ICTO FGw en tevens verantwoordelijk worden gemaakt voor de praktische uitvoering van een groot deel van de activiteiten.

KPI's projectmatige aanpak:

P1: Er is een concreet plan van aanpak.

P2: De faculteit heeft een projectleider aangesteld die zorgdraagt voor het uitvoeren van de strategie. De projectleider heeft de beschikking over een studentassistent.

Expertiseontwikkeling

Een eerste categorie activiteiten uit deze strategie heeft tot doel om binnen de faculteit meer ervaring op te doen met relevante vormen van blended learning en activerende werkvormen die bijdragen aan de doelstellingen van het CoH en de GSH. Daarnaast richten deze activiteiten zich op het verkrijgen van meer inzicht in hoe een uitgebalanceerde mix van werkvormen door curricula heen gecreëerd kan worden. NB: deze categorie activiteiten richt zich op expertiseontwikkeling van de faculteit als geheel. De expertiseontwikkeling van individuele docenten komt aan bod in de categorie kennisdeling.

De concrete ambitie voor deze categorie activiteiten luidt: **expertise ontwikkelen binnen de faculteit, zowel voor wat betreft succesvolle implementatie van blended learning in individuele vakken als voor wat betreft het construeren van uitgebalanceerde curricula met een diversiteit aan werkvormen.**

KPI's expertiseontwikkeling:

E1: De FGw kan aangeven welke blended en activerende werkvormen wel en welke niet bijdragen tot het verwezenlijken van de ambities van het CoH en de GSH.

E2: Binnen elke opleiding is er door meerdere docenten ervaring opgedaan met het inzetten van diverse activerende en blended werkvormen.

Kennisdeling

Een tweede categorie activiteiten uit deze strategie heeft tot doel om de ervaring die is opgedaan met relevante vormen van blended learning en activerende werkvormen te delen binnen de faculteit en binnen de instelling. De activiteiten richten zich op expertiseontwikkeling van individuele docenten; het bieden van een platform voor kennisuitwisseling en het verduurzamen van de ondersteuning die tijdens het project wel, maar in de periode er na niet op grote schaal geboden kan worden. De concrete ambitie voor deze categorie activiteiten luidt: **het creëren van een onderwijscultuur waarin docenten gestimuleerd worden om hun onderwijs blijvend te innoveren en kennis en expertise daarover te delen met collega's.**

KPI's kennisdeling:

K1: De expertise die is opgedaan met blended learning en activerende werkvormen door het uitvoeren van de activiteiten uit de categorie expertiseontwikkeling is gecommuniceerd binnen de faculteit.

K2: Er is relevante informatie beschikbaar voor docenten over blended learning en activerende werkvormen.

K3: Docenten worden bij het uitvoeren van de strategie blended learning tijdelijk ondersteund bij het uitvoeren van pilots in hun onderwijs en voor de langere termijn wordt in kaart gebracht waar expertise zich in de faculteit en in de diverse afdelingen bevindt.

K4: De facultaire ambities m.b.t. blended learning en activerende werkvormen worden onder de aandacht gebracht van nieuwe docenten.

Onderzoek en evaluatie

Een derde categorie activiteiten uit deze strategie heeft tot doel om een helder beeld te krijgen van de effecten van de inzet van blended learning en activerende werkvormen in het onderwijs van de faculteit. De activiteiten richten zich op het onderzoeken en evalueren van de effecten van blended learning in het algemeen en studiesucces en de ervaringen van docenten en studenten in het bijzonder. De concrete ambitie voor deze categorie activiteiten luidt: **het beschikken over practical evidence based informatie of werkvormen en ICT-tools succesvol bijdragen aan onderwijskwaliteit en indien dat het geval is, op welke manier.**

KPI onderzoek en evaluatie:

O1: Docenten hebben hulpmiddelen en mogelijkheden om onderzoek te doen naar de effecten van de facultaire strategie blended learning.

6. Begroting en matching

Voor het uitvoeren van de strategie blended learning is voor een beperkte periode financiering beschikbaar. Ten behoeve van het jaar 2017 bedraagt het budget voor FGw vanuit CILT € 261.157. Dit budget wordt vermeerderd met een facultaire matching van 50%. De facultaire matching is 'in kind' en zal bestaan uit het beschikbaar stellen van personeel, faciliteiten en de aansluiting bij projecten die in het kader van het BA-innovatieprogramma en de herziening van het MA-onderwijs worden uitgevoerd. Het beschikbare budget wordt met name ingezet voor het vrijmaken van docenten die in projecten zullen participeren, de inhuur van vakinhoudelijke en didactische expertise bij het ontwikkelen van duurzame content en voor de projectmatige aanpak van deze strategie blended learning.

Globale kostenraming per categorie:

Projectmatige aanpak en uitvoering	€ 75.000
Expertiseontwikkeling	€ 145.000
Kennisdeling	€ 25.000
Onderzoek en evaluatie	€ 16.157
<i>totaal</i>	<u>€ 261.157</u>

Een gedetailleerde begroting kan worden gemaakt zodra het plan van aanpak uit de strategie blended learning is uitgewerkt tot een concreet projectplan.

Tot slot

Bij het formuleren van een facultaire strategie blended learning heeft de faculteit ook verwachtingen ten aanzien van de inzet van de centrale organisatie. De universitaire infrastructuur die het ontwikkelen van blended learning zou moeten schragen, loopt niet synchroon met de ambities. Als faculteiten gevraagd wordt om middelen en menskracht actief te investeren, dan mag worden verwacht dat de universiteit zelf ook investeert in de faciliteiten en infrastructuur waarmee die ambities kunnen worden waargemaakt.

BIJLAGE

Tabel 1 Overzicht activiteiten m.b.t. het opzetten van een projectorganisatie

Doel	Nr.	Activiteit
Uitgewerkt plan van aanpak m.b.t. blended learning strategie	P1.1	In concreto uitwerken van een facultaire strategie blended learning met aandacht voor de voorwaarden voor succesvolle uitvoering van de strategie ⁷
Uitvoeren van de facultaire strategie blended learning	P2.1	Aanstellen van een tijdelijke projectleider die zorgdraagt voor het initiëren van de activiteiten en succesvol afronden ervan
	P2.2	Aanstellen van een tijdelijke studentassistent voor het ondersteunen van de projectleider

Tabel 2 Overzicht mogelijke activiteiten expertiseontwikkeling

Doel	Nr.	Activiteit
Kennisonwikkeling m.b.t. welke innovatieve werkvormen aansluiten bij belangrijke doelstellingen uit het onderwijs van het CoH en de GSH	E1.1.	Onderzoek naar relevante activerende en blended werkvormen en de inzet van ICT-tools daarbij
	E1.2	Maken van een overzicht van activerende en blended werkvormen en de inzet van ICT-tools daarbij
	E1.3	Ontwikkelen van een reeks van didactische handreikingen voor docenten voor gebruik bij specifieke innovatieve werkvormen
	E1.4	Ontwikkelen van een reeks van technische handreikingen voor gebruik bij specifieke ICT-tools in het onderwijs
	E1.5	Inventariseren van de faciliteiten die succesvolle toepassing van blended learning mogelijk maken
Concrete ervaring opdoen met het uitwerken van enkele blended werkvormen op curriculumniveau voor wat betreft bovengenoemde thema's	E2.1	Uitvoeren van diverse pilots per werkvorm en per opleiding d.m.v. een call for proposals (bottom up)
	E2.2	Uitvoeren van diverse pilots per werkvorm en per opleiding die specifiek aansluiten bij ambities van het CoH en de GSH (top down)

Tabel 3 Overzicht mogelijke activiteiten Kennisdeling

Doel	Nr.	Activiteit
De expertiseontwikkeling die is opgedaan binnen de faculteit wordt breed gedeeld zodat iedereen daarvan kan profiteren	K1.1	Organiseren van themabijeenkomsten m.b.t. innovatieve werkvormen, blended learning en de inzet van ICT-tools daarbij
	K1.2	Beschrijven en publiceren van succesvolle ervaringen van docenten
Didactische en technische informatie over blended learning en activerende werkvormen is altijd beschikbaar voor docenten	K2.1	Publiceren van de bij E1.3 en E1.4 genoemde handreikingen en handleidingen
	K2.2	Publiceren van overzicht van relevante werkvormen en ervaringen van docenten met ICT-tools
Hands-on ondersteuning voor docenten	K3.1	Studentassistenten bieden hands-on ondersteuning aan docenten bij het uitvoeren van pilots
	K3.2	Aanbieden van workshops voor docenten m.b.t. veelgebruikte en duurzame technieken of ICT-tools voor het onderwijs
	K3.3	Aanleggen en publiceren van een lijst van docenten die hands-on ondersteuning hebben ontvangen of anderszins ervaring hebben opgedaan en zelf andere docenten kunnen helpen (sneeuwbal effect)
	K3.4	Borgen van de huidige activiteiten van de docenTENkamer.

⁷ Onderdeel van een meer uitgewerkte plan van aanpak zal het realiseren zijn van de voorwaarden voor succesvolle uitvoering van de strategie blended learning. Voorbeelden hiervan zijn het inrichten van een repository voor digitale onderwijscontent, een tool voor het visualiseren van leerlijnen door curricula heen en de mogelijkheid om kleinschalig op locatie digitaal te toetsen.

Informatie aan nieuwe docenten	K4.1	Aan het informatiepakket voor nieuwe medewerkers wordt informatie over blended learning en activerende werkvormen toegevoegd
	K4.2	Informatie opnemen in BKO

Tabel 4 Overzicht mogelijke activiteiten Onderzoek en evaluatie

Doel	Nr.	Activiteit
Meer inzicht in de effecten van de facultaire strategie blended learning	O1.1	In de vakevaluaties een standaardvraag opnemen die de (innovatie) van de werkvorm van het te evalueren onderdeel betreft en de ICT-tools die daarbij zijn ingezet
	O1.2	Opstellen van criteria voor onderzoek en evaluatie van blended learning (wanneer vinden we het succesvol, hoe zit het met werkdruk van docenten, duurzaamheid van kennis die nodig is voor gebruik van ICT-tools, etc.)
	O1.3	Ontwikkelen van een template voor practical evidence based onderzoek naar effecten van innovatieve werkvormen en blended learning
	O1.4	Aanbieden van een korte training aan docenten hoe practical evidence based onderzoek kan worden uitgevoerd naar innovatieve werkvormen en blended learning
	O1.5	Docenten in de gelegenheid stellen om onderzoek te doen naar de effecten van hun eigen onderwijsinnovaties
	O1.6	Docenten in de gelegenheid te stellen om Comeniusbeurzen aan te vragen